

Становище

Изготвено от: доц. д-р Божидар Людмилов Недев, катедра „Финанси и счетоводство, Стопански факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в ПН 3.8 Икономика (Финансово отчитане и анализ на финансови инструменти - иновативни методи на обучение по счетоводство и финанси – на български и английски език), обявен в ДВ, бр. 35/18.04.2023 г., за нуждите на Стопанския факултет.

Нормативно основание: Съставът на Научното жури по конкурса е определен със Заповед РД 38-272/25.05.2023 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“. Изготвянето на становище е в изпълнение на Решение на научното жури за определяне на рецензенти (т. 3 от Протокол № 01/26.06.2023 г.).

1. Кратка информация за кандидатите в конкурса

Единствен кандидат в конкурса е доц. д-р Надя Георгиева Велинова-Соколова. Доц. д-р Велинова-Соколова завършва гимназия в гр. Дупница, придобива магистърска степен по стопанско управление и докторска степен в Университета за национално и световно стопанство, гр. София. Темата на дисертационния труд е „Изследване на модели за управление на портфейли от деривати чрез използване на съвременни софтуерни решения. Професионалният път на кандидата включва ръководни длъжности в Комисията за финансов надзор във връзка с предприєдинителния процес на България в ЕС, капиталовите пазари и инвестиционната дейност. От 2013 г. насам доц. Велинова-Соколова е член на катедра „Финанси и счетоводство“ в Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, а от 2016 г. придобива академичната длъжност доцент.

Доц. д-р Велинова-Соколова води занятия по „Въведение в данъчното облагане“, „Капиталови пазари, деривати и риск-мениджмънт“ и „Застраховане“ в ОКС „Бакалавър“, както и по „Дериватни финансови инструменти“, „Практически курс по

счетоводство и финанси“, „Счетоводство на застрахователните и осигурителните предприятия“ и др. в ОКС „Магистър“.

Кандидатът е председател на Комисията по научноизследователска дейност към Стопанския факултет, както и член на аналогичната комисия на ниво СУ, участва в разработването на стратегията за научната дейност на Стопанския факултет (СтФ) по проект Сколар НЕТ. Доц. Велинова-Соколова участва в 8 проекта като консултант. Проектите са свързани с изследване на изследователския капацитет на Стопанския факултет, с оперативни програми на Министерството на околната среда и водите, маркетингова програма на Българската агенция за инвестиции, с изготвяне на анализ „разходи – ползи“ за последващи оценки на финансови инструменти към ЗЕАД “ЦКБ ЖИВОТ” ЕАД, с участие в научни проекти към Фонд „Научни изследвания“ на СУ и др. Доц. Велинова-Соколова участва в изпитната комисия за провеждане на изпита за признаване на правоспособност на отговорен актюер, насрочен за м. октомври 2022 г. Кандидатът също е академичен наставник от Стопанския факултет по професионално направление 3.8. „Икономика“ в рамките на Проект BG05M2OP001-2.002-0001 на МОН „Студентски практики – Фаза 1“, финансиран от ОП НОИР. В допълнение доц. Велинова-Соколова е член на Факултетния съвет на Стопанския факултет.

Въз основа на придобитите образователни и научни степен, както и от богатия преподавателски и професионален опит на доц. д-р Велинова-Соколова следва да се подчертае нейната задълбочена подготовка в областта на обявения конкурс.

2. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Според представената справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ за ПН 3.8. Икономика за заемане на академичната длъжност „професор“ доц. д-р Велинова-Соколова безспорно изпълнява заложените критерии, като представените научни трудове значително надвишават изискуемия минимален обем. Доц. Велинова-Соколова представя доказателства за събрани над 1000 т. при изискуеми поне 550 т. Независимо колко консервативно се възприеме обхвата на т.нар. световноизвестни бази данни за индексирание и рецензиране на научните трудове доц. Велинова-Соколова надхвърля многократно изискуемия минимум във всеки един от критериите. Всички представени публикации и участия в проекти са от периода след 2016 г. и придобиването на академичното звание доцент.

От приложената справка за учебно-преподавателска практика е видно, че доц. д-р Надя Велинова-Соколова притежава опита, уменията и качествата на лектор в различни дисциплини и тематични полета, като постоянно разширява техния кръг. Размерът на водения хорариум показва нейната ангажираност към Стопанския факултет и учебния процес.

3. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Научно-изследователската дейност на доц. Велинова-Соколова включва общо над 50 публикации, сред които три монографии. В обявения конкурс кандидатът участва с общо 35 публикации, както следва:

- 1 самостоятелна *монография*, основен хабилитационен труд на английски език.
- Самостоятелна *книга* въз основа на защитен дисертационен труд.
- 2 научни *статии*, една от които в съавторство, реферирани и индексирани в световноизвестната база от данни с научна информация Web of Science.
- 3 научни *статии*, една от които в съавторство, реферирани и индексирани в някоя от признатите за „други“ бази данни с научна информация (RePec, CEEOL, Crossref, ERIH PLUS и др.).
- 18 *статии и доклади*, две от които в съавторство, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове.
- 1 *студия* в съавторство, публикувана в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация Scopus.
- 1 *студия*, публикувана в издания, реферирани и индексирани в някоя от признатите за „други“ бази данни с научна информация (RePec, CEEOL, Crossref, ERIH PLUS и др.).
- 3 *студии*, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове.
- 1 самостоятелен приет за публикуване *университетски учебник*.
- 3 публикувани в съавторство *университетски учебни пособия*.

Представените свидетелства за цитиране на научните трудове на доц. д-р Велинова-Соколова включително от научни публикации, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация аргументират качеството на научната продукция на кандидата.

Основните научни приноси на доц. д-р Велинова-Соколова са в областта на висшето образование по финанси и счетоводство и въздействието на Индустрия 4.0, необходимостта от иновации в преподаването, въздействието на въвеждането на нови изисквания в рамките на Международния стандарт за финансово отчитане 9 „Финансови инструменти“ (МСФО 9) върху управлението на риска на ниво предприятие, както и на въздействието на новите регулации на МСФО 17 за застрахователните дружества.

Повече от половината публикации на доц. д-р Велинова-Соколова са на английски език, което спомага за по-добрата разпознаваемост на кандидата от международната академична общност и възможността за цитируемост. Представената справка за цитиранията показва именно това – трудове в съавторство или самостоятелни такива са реферирани от учени от чужбина. Повечето от представените научни трудове в конкурса са самостоятелни, което прави добро впечатление.

4. Оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата

Научният интерес на кандидата може да бъде систематизиран в три основни тематични направления:

- на преподавателската дейност по финанси и счетоводство – предизвикателствата пред обучението във висшите учени заведения от гледна точка на навлизането на нови технологии и изкуствения интелект;
- на измененията на международните стандарти за финансово отчитане в областта на управлението на риска на ниво предприятие;
- на актуализацията на тези стандарти по отношение дейността на застрахователните компании.

Изведените приноси на доц. д-р Надя Велинова-Соколова за участие в конкурса са категоризирани в три направления – с теоретичен, с методологичен и с практико-приложен характер. Така дефинираните приноси от кандидата са в пълно съответствие с приложените научни трудове.

Основно място в научните трудове на доц. Велинова-Соколова заема монографията на английски език „Education 4.0 and Innovative Techniques in Teaching” в обем от 160 стр. (вкл. библиографска справка). Трудът поставя ударение върху Образование 4.0 в контекста на Индустрия 4.0. Именно навлизането на изкуствения интелект в учебния процес поставя предизвикателства пред преподавателите във висшето образование

относно постигането на съответствие между съвременната среда, в която оперира бизнеса, и обучителните техники на лекторите във висшите учени заведения. От тази гледна точка трябва да се подчертае практико-приложната полза от представената монография към науката за образованието в сферата на финансите и счетоводството.

5. Критични бележки и препоръки

Представените научни трудове и приноси на доц. д-р Велинова-Соколова напълно отговарят на обявения конкурс за академичната длъжност „професор“. Бих препоръчал на кандидата да засили публикационната дейност в чуждестранни научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, както и да задълбочи интердисциплинарността на своите изследвания посредством съвместни научни проекти с учени от различни направления.

6. Заключение

Въз основа на гореизложеното, на количеството и качеството на представените научни трудове, на наличния преподавателски и професионален опит считам за основателно да дам **положителна оценка** на доц. д-р Надя Георгиева Велинова-Соколова, единствен кандидат в настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по направление 3.8 Икономика (Финансово отчитане и анализ на финансови инструменти - иновативни методи на обучение по счетоводство и финанси – на български и английски език) в Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Представените свидетелства напълно отговарят на минималните изисквания на Закона за развитие на академичния състав на Република България, както и на Правилника за прилагането на този закон.

Гр. София, 07.08.2023 г.

Подпис:

Доц. д-р Божидар Людмилов Недев